

De senest tilkomne medlemmer var de tidligere neutrale lande Sverige, Finland og Østrig. Efter at begrebet neutralitet mistede sit indhold, da muren mellem Øst og Vest blev brudt ned og Warszawapagten blev opløst, forsvandt forhindringen for, at disse lande kunne blive medlem af EU-samarbejdet mellem hovedsagelig de europæiske NATO-lande.

Selv om EU i de tidligste år i praksis mest handlede om økonomi, har hovedmålsætningen altid været den politiske union. De neutrale lande følte ikke, at de kunne blive medlemmer uden samtidig at opgive deres neutralitet. At Sovjetunionen tabte den kolde krig, indebærer endnu større omvæltninger for en lang række øst- og centraleuropæiske lande. Disse lande var blevet direkte forhindret i at vælge deres alliancepartnere selv.

Sovjet bestemte. Nu har 10 af landene søgt om medlemskab af EU og af NATO. Som EU- og NATO-medlem må det være Danmarks fornemste opgave at gøre, hvad vi kan for at få løst opgaven så hurtigt som muligt.

Ruslands negative reaktioner og trusler især møntet på ansøgerne fra de tre baltiske lande skal alene opfattes som apatiske tilråb fra en slagen stormagt, der endnu ikke vil erkende, at de frigjorte lande i Øst- og Centraleuropa naturligvis må have deres frihed til selv at vælge allierede.

Selvfølger skal vi have et godt og tæt forhold til Rusland, og med Jeltsins genvalg til præsident bekræftede den russiske befolkning, at demokratiet er kommet for at blive. Derfor var det vigtigt, at NATO og Rusland underskrev sikkerhedsaftalen i Paris i går. Aftalen er forløber for, at NATO senere på sommeren kan byde de første østeuropæiske lande velkommen som medlemmer af alliancen.

Vejen er nu banet for, at EU's regeringskonference kan afsluttes, så vi kan gøre plads til de 10 ansøgerlande fra Øst. Opgaven er stor. Afgørende ændringer af det politiske og internationale samarbejde skal gennemføres, før EU i praksis kan fungere med 10-12 nye medlemslande, og opgaven bliver ikke mindre af, at de lande, der nu skal ind, på en stribe områder har langt større problemer end dem, vi er vant til at håndtere i EU-kredsen.

De østeuropæiske lande har først for nylig indført demokrati og markedsøkonomi. Det tager tid, og det giver store vanskeligheder at gennemføre de omfattende ændringer, der er en konsekvens af nyorienteringen. Landene gene-

res af en omfattende kriminalitet. Narkotika- og våbenhandel, økonomisk kriminalitet, mafia-virksomhed og menneskesmugling er hverdag, fordi landene endnu ikke har skabt effektive værn mod denne kriminalitet.

Det er langt flere ansøgere, end EU tidligere har skullet optage på én gang. Landene har relativt store kriminalitetsproblemer. De nuværende EU-lande vil derfor i højere grad end ved tidligere udvidelser være opmærksomme på at sikre, at medlemskabet af EU ikke fører til, at de problemer, Østeuropa har, overføres og forstærkes i det gamle EU. Visse forudsætninger skal være på plads, før den praktiske udvidelse skal finde sted.

For det første skal EU's institutioner og procedurer tilpasses det øgede antal medlemslande. Der er f.eks. ingen vej uden om, at beslutninger, der træffes med kvalificeret flertal, må strammes op. I dag kan blot 30 pct. af medlemslandenes stemmer forhindre, at EU beslutter noget som helst. Tænk, hvis vi havde denne tærskel her i Folketinget, så ville vi aldrig kunne vedtage noget politisk andet end implementering af EU-direktiver, som der jo normalt er et stort flertal for.

Det er oplagt, at alene antallet af nye lande betyder, at der vil komme så mange forskellige blokeringsmuligheder i den praktiske politik, at der er stor risiko for, at hele beslutningsprocessen går i stå. Og hvad skal vi med EU, hvis det hele er gået i stå?

I EU's Østudvidelsesproces er der også problemer med de store lande. EU drejer sig for en stor del om, at de mindre lande skal have indflydelse på, hvad de store lande ellers egenhændigt vil beslutte. Bliver det sådan, at de store lande føler, at de små til stadighed blokerer for væsentlige politiske initiativer, er det nærliggende at forestille sig, at de store lande så blot vælger at løse problemerne selv.

Det er helt afgørende for Danmark og for andre mindre lande, at de store ikke vender os ryggen og går deres egne veje. Det er bedre, at en EU-kommissær tager til Washington og forhandler på et mandat, som alle EU-lande har haft indflydelse på, end at Helmut Kohl efter en telefonsamtale med Chirac og Blair bliver enig med Clinton om en sag, der har alle europæeres interesse.

Statsministeren handler ikke i dansk interesse, når han kategorisk afviser at ændre på stemmevægtene. Statsministeren handler imod bedre vidende, når han påstår, at Østudvidelsen kan